

ХИЉАДУ АФИРМИСАНИХ СТВАРАЛАЦА У ОБРАЗОВАЊУ

[Миленко Кундачина и Мирјана Пајић Илић (2019).
Лексикон стваралаца у предуниверзитетском образовању.
Београд: Klett, друштво за развој образовања, 704 стр.]

Лексикон стваралаца је дело које на један објективан и свеобухватан начин презентује снагу образовања и његових носилаца и реализатора. Пред нама је један специфичан лексикон који приказује вредност рада и усавршавања просветних радника. У њему је представљен широк опус њиховог стваралаштва који се темељи на резултатима стручног, уметничког или научног рада. Настао је као плод вишегодишњег рада аутора Миленка Кундачине и Мирјане Пајић Илић, такође вредних стваралаца у образовању, који су покушали да афирмишу просветне раднике успешне у свом раду и с великим доприносом развоју образовања. То су васпитачи, наставници и стручни сарадници у предшколским установама, основним и средњим школама, домовима ученика, запослени у Министарству просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Заводу за унапређивање образовања и васпитања, Заводу за вредновање квалитета образовања и васпитања, регионалним центрима за стручно усавршавање наставника и студенти докторских студија на наставничким факултетима.

Критеријуми на основу којих су се ствараоци нашли у овом вредном лексикону су: објављене монографије или уџбеници, ауторство у најмање пет објављених радова у часописима или зборницима радова, ауторство наставних средстава, ауторски превод дела из области образовања и васпитања, учешће у пројектима националног или међународног значаја, поседовање стручног звања, научна титула доктора наука, награде из области образовања, стваралаштво у уметности, ауторство програма стручног усавршавања, успех у области руковођења образовно-васпитном устаномом.

Садржинску структуру *Лексикона* чине три дела. Уводни део садржи изводе из рецензија проф. др Младена Вилотијевића и проф. др Грозданке Гојков и предговор аутора. У средишњем делу представљени су просветни радници азбучним редом према презимену и уз фотографију. За сваког од њих наведени су биографија, радно искуство у образовно-васпитним и другим институцијама, кретање у професији, као и различите стваралачке референце (објављени радови, монографије, уџбеници и други облици стваралаштва, признања и награде). У трећем делу *Лексикона* налази се регистар скраћеница и индекс стваралаца, који омогућавају читаоцима једноставније и економичније претраживање стваралаца у просветној струци.

Постојање разноврсних области у стваралаштву просветних радника показује обиље компетенција, ангажовања и постигнућа у педагошкој професији, што је потврда отворености за стално усавршавање, учење и иновирање. Као такви, ови ствараоци су светао пример својим ученицима и следбеницима. То потврђује и чињеница да се у *Лексикону* заједно налазе наставници и њихови бивши ученици, који су сада успешни и значајни ствараоци у области образовања и васпитања. Значајан податак је да је од хиљаду представљених стваралаца више од две стотине оних са научним звањем доктора наука.

Овакви ствараоци, њихова дела и продукти представљају значајан ресурс за све васпитно-образовне институције, које се морају обавезати да такви радници буду промовисани на прави начин у самим институцијама и шире. Такође, промовисање може имати и мотивациони карактер у односу на младе, будуће или неафирмисане наставнике, васпитаче и стручне сараднике да континуирано раде на свом образовању и професионалном усавршавању и доприносе унапређивању свога рада и процеса васпитања и образовања. Међутим, порука ове публикације усмерена је и на креаторе образовних политика и државу како би се указало не само на место и улогу, већ и на снагу и значај који имају просветни радници у развоју једног народа и државе.

Проф. др Јелена Стаматовић